

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/755/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6714205321
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ferdinand Zimmermann
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6714205321.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa: A.. E. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX Z., Z. M. XXXX/X, zastúpený splnomocnenou advokátskou kanceláriou: SOUKENÍK - ŠTRPKA, s. r. o., 811 08 Bratislava, Šoltésovej 14, IČO: 36 862 711, proti odporcom: v 1. rade B. A., rod. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX Z., X. XXXX/XX, v 2. rade G. J., rod. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX L., P. O. P. XXX/XX, o nariadenie predbežného opatrenia, na odvolanie navrhovateľa zo dňa 20. 05. 2014 proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen č. k. 13C/50/2014-15 zo dňa 25. 04. 2014, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu potvrdzuje.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd návrh navrhovateľa na nariadenie predbežného opatrenia zamietol, odporcom v 1. rade a v 2. rade náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení uviedol, že navrhovateľ podal návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým žiadal, aby súd zakázal odporcom nakladať s nehnuteľnosťou zapísanou v katastri nehnuteľností na LV č. XXXX, k. ú. B., obec B., a to pozemok parcela č. EKN XXXX - orná pôda s výmerou 6156 m² spôsobom, ktorý by mal za následok prevod vlastníckeho práva k tejto nehnuteľnosti, zaťaženie predmetnej nehnuteľnosti alebo vznik akéhokoľvek ďalšieho práva tretej osoby k tejto nehnuteľnosti až do právoplatného rozhodnutia Okresného súdu Zvolen o návrhu na vyrovnanie dedičských podielov.

Súd mal preukázané, že dňa 15. 04. 2014 podal navrhovateľ a C. D. (v konaní vedenom pod sp. zn. 8C/52/2014; C. D. ako navrhovateľ v 2. rade) návrh „Žaloba o vyrovnanie dedičských podielov“. Navrhovatelia žiadajú, aby súd zaviazal odporkyňu v 1. rade B. A. zaplatiť navrhovateľovi v 1. rade sumu 11.202,94 €, navrhovateľa v 2. rade sumu 11.202,94 € a odporkyňu v 3. rade (H.. E. Y.) zaplatiť navrhovateľovi v 1. rade sumu 5.601,47 € a navrhovateľke v 2. rade sumu 5.601,47 €, odporkyňu v 4. rade (G. P.) zaplatiť navrhovateľovi v 1. rade sumu 5.601,41 € a navrhovateľke v 2. rade sumu 5.601,47 €. Zároveň navrhovatelia žiadajú, aby súd „potvrdil, že nehnuteľnosti evidované v katastri nehnuteľností na LV č. XXXX ... ako pozemok parcely EKN, parc. č. XXXX - orná pôda o výmere 6156 m² je v podielovom spoluvlastníctve navrhovateľa v 1. rade - spoluvlastnícky podiel vo výške 1-ina, navrhovateľa v 2. rade - spoluvlastnícky podiel vo výške 1-ina, odporkyne v 1. rade (B. A., rod. J.) - spoluvlastnícky podiel vo výške 1-ina a odporkyne v 2. rade (G. J., rod. J.) - spoluvlastnícky podiel vo výške 1-ina“.

Okresný súd konštatoval, že cieľom predbežných opatrení je provizórna (dočasná) úprava pomerov účastníkov konania. Takéto rozhodovanie je len dočasné, obmedzuje sa na dosiahnutie len predbežných účinkov, neprejudikuje výsledok konania pred súdom a jeho zásahy a dôsledky pokiaľ ide o právne postavenie povinnej osoby sa musia minimalizovať so zreteľom na jeho zabezpečovací charakter. Na vydanie predbežného opatrenia je nevyhnutné okrem osvedčenia neoprávnenosti zásahu do práv oprávneného aj osvedčenie nevyhnutnosti úpravy pomerov účastníkov k zamedzeniu vzniku

ujmy oprávneného, poprípade jej k zväčšovaniu. Podmienkou pre vydanie predbežného opatrenie je osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov, by bolo právo účastníka ohrozené. Je potrebné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako i osvedčenie, že je tu nebezpečie bezprostrednej ujmy (bez vydania predbežného opatrenia by bol prípadný budúci výkon rozhodnutia ohrozený, pričom nebezpečie zmarenia výkonu musí byť reálne a musí hroziť bezprostredne).

Súd po preskúmaní návrhu navrhovateľa ako aj listinných dôkazov, ktoré pripojil navrhovateľ k návrhu na vydanie predbežného opatrenia, dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky na vydanie predbežného opatrenia. Zákonná úprava vyžaduje, aby navrhovateľ osvedčil sám nárok a tiež je tu obava z ohrozenia výkonu súdneho rozhodnutia. Navrhovateľ spolu s C. D. uplatnili svoj nárok na vyrovnanie dedičských podielov. Na to, aby mohol súd vyhovieť návrhu navrhovateľa na nariadenie predbežného opatrenia je potrebné, aby súdu navrhovateľa osvedčili aj bezprostredne hroziacu ujmu. Tu súd poukazuje na to, že tá z návrhu ako aj z pripojených listinných dôkazov nevyplýva. Navrhovateľ síce v návrhu vyslovil názor, že tá je osvedčená tým, že pozemok, ktorý bol predmetom dedičského konania po poručiteľovi E. D., odporkyňa v 2. rade a G. P. previedli na tretiu osobu, v dôsledku čoho nie je možné uskutočniť vyrovnanie dedičských podielov formou potvrdenia vlastníckeho práva, ale len formou poskytnutia peňažnej náhrady, čo podľa navrhovateľa predstavuje nevýhodné a nespravodlivé riešenie. Konanie odporkyne v 2. rade podľa názoru súdu nepreukazuje to, že i v prípade pozemku, ku ktorému sa domáha navrhovateľ ochrany svojho práva v tomto konaní, by hrozilo to, že odporcovia aj tento pozemok prevedú na tretiu osobu. Súd pritom vychádzal aj z ustanovenia § 16 ods. 3 zákona č. 293/1992 Zb. v znení neskorších predpisov, z ktorého vyplýva, že vyrovnanie dedičských podielov rozhodnutím súdu sa uskutoční peňažnou náhradou alebo potvrdením vlastníckeho práva. To znamená, že aj v prípade, ak by odporcovia konali tak, že predmetný pozemok prevedú na tretiu osobu (súd ale poukázal na to, že takéto konanie zo strany odporcov nebolo súdu preukázané a tiež nebol súdu osvedčený úmysel odporcov) právo navrhovateľa na vyrovnanie dedičských podielov môže byť uskutočnené peňažnou náhradou. Okresný súd návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

Proti uzneseniu okresného súdu podal odvolanie v zákonom stanovenej lehote navrhovateľ. Uviedol, že navrhovateľ a jeho sestra C. D. dňa 11. 02. 1992 ako právni nástupcovia C. J. podali na bývalé Štátne notárstvo vo Zvolene návrh, ktorým „požiadali o znovuprejednanie dedičstva po poručiteľovi“ E. D., ktorý zomrel dňa XX. XX. XXXX. Predmetom dedičstva po poručiteľovi mala byť nehnuteľnosť zapísaná v katastri nehnuteľností na LV č. XXXX. Odporkyne uvedenú nehnuteľnosť nadobudli na základe Osvedčenia o dedičstve č. k. 24D/35/2011 zo dňa 19. 05. 2011.

Inštitút predbežného opatrenia predstavuje možnosť účastníka konania domáhať sa ochrany svojich práv zákonom stanoveným spôsobom v prípade, ak je potrebné dočasne upraviť pomery účastníkov konania alebo ak je obava, že výkon súdneho rozhodnutia by bol ohrozený. Účelom predbežného opatrenia nie je nadobudnutie práv niektorým z účastníkov konania, ale len ochrana osvedčených práv účastníka konania a zabránenie vzniku situácie, ktorá by postavenie účastníka konania zhoršovala. Návrh podaný navrhovateľom spĺňa formálne náležitosti návrhu.

Právo navrhovateľa a C. D. žiadať vyrovnanie dedičských podielov po poručiteľovi preukazuje dôvodnosť nároku, ktorého predbežnej ochrany sa navrhovateľ domáha a návrhu na rozhodnutie vo veci samej. Navrhovateľ a C. D. podali na bývalé Štátne notárstvo vo Zvolene návrh na „znovuprejednanie dedičstva“, o tomto návrhu do dnešného dňa nebolo rozhodnuté. Uviedol, že „Žiadosť o znovuprejednanie dedičstva sa považuje za návrh na vyrovnanie dedičských podielov“, ktorý bol podaný včas a v zmysle príslušných ustanovení Zákona o úprave vlastníckych vzťahov k nehnuteľnostiam. Právo navrhovateľa a C. D. domáhať sa vyrovnanie dedičských podielov po poručiteľovi E. D. nezaniklo a navrhovateľ a tiež aj C. D. majú právo na vyrovnanie dedičských podielov. Právo na vyrovnanie dedičských podielov si navrhovateľ a C. D. ako právni nástupcovia C. J. uplatnili na okresnom súde žalobou o vyrovnanie dedičských podielov.

Navrhovateľ opätovne poukázal na uznesenie Krajského súdu v Trnave č. k. 10Co/355/2010 zo dňa 24. 11. 2010, podľa ktorého v konaní o určenie vlastníctva alebo o vydanie hnuťelnej či vypratanie nehnuteľnej veci potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov vyplýva už z potreby zachovania stavu veci existujúceho tu v čase uplatnenia práva do skončenia konania o veci.

Navrhovateľ uviedol, že výsledkom konania vo veci samej môže byť určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, a teda, dôvody pre vydanie predbežného opatrenia sú vždy dané. Žiadal návrhu vyhovieť.

V dôsledku podaného odvolania krajský súd vec v medziach daných ustanovením § 212 ods. 1 O. s. p. prejednal a uznesenie okresného súdu podľa ustanovenia § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil z týchto dôvodov:

Podľa ustanovenia § 219 ods. 1 O. s. p. odvolací súd rozhodnutie okresného súdu potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Odvolací súd rozhodnutie okresného súdu ako vecne správne potvrdil.

Podľa ustanovenia § 76 ods. 1 písm. f) O. s. p. predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi, aby niečo vykonal, niečoho sa zdržal alebo niečo znášal.

Podľa ustanovenia § 74 ods. 1 O. s. p. pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Zo zákonnej úpravy predbežného opatrenia vyplýva, že sa jedná o inštitút, ktorého základnou funkciou je dočasne upraviť pomery účastníkov, prípadne zabezpečiť výkon súdneho rozhodnutia. Nárok nemusí byť nepochybne preukázaný, musí byť ale osvedčený. Miera osvedčenia sa riadi vždy konkrétnou situáciou. Osvedčenie (na rozdiel od dokazovania) znamená, že súd za pomoci navrhovateľom ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti, pričom pri ich zisťovaní nemusí dbať na všetky formality, ako je tomu pri dokazovaní. V zásade postačuje, že osvedčená skutočnosť sa s prihliadnutím na všetky okolnosti javí ako nanajvýš pravdepodobná. Nariadením predbežného opatrenia poskytne súd účastníkovi dočasnú ochranu, prípadne zabráňuje zhoršeniu jeho postavenia. Podmienkou pre nariadenie predbežného opatrenia je teda osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy pomerov, by bolo právo účastníka ohrozené. Predbežné opatrenie je predbežným v tom zmysle, že sa ním neprejudikujú práva účastníka konania ani tretích osôb. Nie sú teda opatreniami konečnými, ich účelom je iba dočasná úprava pomerov účastníkov, pretože nimi nenadobúda účastník práva, o ktorých bude rozhodnuté až rozhodnutím vo veci samej. Návrh na nariadenie predbežného opatrenia nie je dôvodný najmä vtedy, ak potreba dočasnej úpravy vzťahov účastníkov konania nie je naliehavá a navrhovateľ dostatočne neosvedčí bezprostredné ohrozenie práva, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana alebo svoju obavu o ohrozenie výkonu súdneho rozhodnutia. Iba samotná domnienka ohrozenia práva alebo domnienka možnosti ohrozenia budúceho výkonu rozhodnutia (exekúcie) zo strany navrhovateľa nemôže byť dôvodom na nariadenie predbežného opatrenia. Nariadenie predbežného opatrenia je vždy spojené so zásahom do vlastníckeho práva, pričom podľa článku 20 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky je možné vlastnícke právo obmedziť iba v nevyhnutnej miere.

Z vyššie uvedených hľadísk posudzoval predmetnú vec aj odvolací súd; rovnako tak aj okresný súd.

Okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia konštatuje, že na to, aby súd mohol vyhovieť návrhu navrhovateľa na nariadenie predbežného opatrenia je potrebné, aby súdu osvedčil aj bezprostredne hroziacu ujmu. Súdu poukázal na to, že z návrhu ako aj z pripojených listinných dôkazov nevyplýva táto skutočnosť. Navrhovateľ síce v návrhu vyslovil ten názor, že bezprostredne hroziaca ujma je osvedčená tým, že pozemok, ktorý bol predmetom dedičského konania po poručiteľovi E. D. bol konaním odporkyne v 2. rade a ďalšími osobami prevedený na tretiu osobu, v dôsledku čoho teraz nie je možné uskutočniť vyrovnanie dedičských podielov formou potvrdenia vlastníckeho práva, ale formou poskytnutia peňažnej náhrady, čo podľa navrhovateľa predstavuje nevýhodné a nespravodlivé riešenie. Súd ďalej konštatuje, že konanie odporkyne v 2. rade a ďalších osôb v súvislosti s iným pozemkom nepreukazuje to, že i v prípade pozemku, ku ktorému sa navrhovateľ domáha ochrany svojho práva hrozí to, že odporcovia tento pozemok prevedú na tretiu osobu. Súd tiež vychádzal z ustanovenia § 16 ods. 3 zákona č. 293/1992 Zb. v znení neskorších predpisov, z ktorého vyplýva, že vyrovnanie dedičských podielov rozhodnutím súdu sa uskutoční peňažnou náhradou alebo potvrdením vlastníckeho práva. To teda znamená, že v prípade, ak by aj odporcovia konali tak, že predmetný pozemok prevedú na tretiu osobu (súd ale poukázal

na to, že takéto konanie zo strany odporcov nebolo súdu preukázané a tiež nebol súdu osvedčený úmysel odporcov), ich právo na vyrovnanie dedičských podielov môže byť teda uskutočnené peňažnou náhradou.

V tomto smere navrhovateľ v podanom odvolaní uviedol, že navrhovateľ uprednostňuje vyrovnanie dedičských podielov potvrdením vlastníctva oprávnenej osobe a nie uskutočnením peňažnou náhradou.

Zákon č. 293/1992 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len „VDP“) za určitých predpokladov umožňuje opätovné vyrovnanie dedičských podielov (§ 13 a nasl. VDP). Predpokladá, že dedičské konanie skončilo právoplatným rozhodnutím o veci, teda, že dedičstvo zistené v tomto konaní nadobudol niekto, koho dnes zákon označuje za povinného (§ 14 ods. 2 VDP).

Podľa ustanovenia § 15 ods. 1 VDP vyrovnanie dedičských podielov sa uskutoční dohodou oprávnenej a povinnej osoby.

Podľa ustanovenia § 15 ods. 2 VDP vyrovnanie dedičských podielov sa uskutoční buď v peniazoch, alebo uznaním vlastníctva v prospech oprávnenej osoby podľa výšky dedičských podielov.

Podľa ustanovenia § 16 ods. 1 VDP, ak medzi oprávnenou osobou a povinnou osobou nedôjde k dohode podľa § 15 ods. 1, rozhodne o vyrovnaní dedičských podielov na návrh oprávnenej osoby súd. Pri vyrovnaní dedičských podielov súd prihliadne na náklady, ktoré povinná osoba vynaložila na ich zhodnotenie.

Podľa ustanovenia § 16 ods. 3 VDP vyrovnanie dedičských podielov rozhodnutím súdu sa uskutoční peňažnou náhradou alebo potvrdením vlastníctva oprávnenej osoby.

V tomto smere odvolací súd poukazuje na správnosť záverov okresného súdu, keď okresný súd tiež vychádzal z ustanovenia § 16 ods. 3 VDP a uviedol, že vyrovnanie dedičských podielov rozhodnutím súdu sa uskutoční peňažnou náhradou alebo potvrdením vlastníctva oprávnenej osoby. Teda, že právo na vyrovnanie dedičských podielov môže byť uskutočnené aj peňažnou náhradou. Potom odvolací súd podobne ako okresný súd dospel k záveru, že iba domnienka ohrozenia práva, prípadne domnienka možnosti ohrozenia budúceho výkonu rozhodnutia (exekúcie) zo strany navrhovateľa nemôže byť dôvodom na nariadenie predbežného opatrenia.

Odvolateľ v podanom odvolaní rovnako ako v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia poukázal na uznesenie Krajského súdu v Trnave č. k. 10Co/355/2010 zo dňa 24. 11. 2010. Uviedol, že z uznesenia Krajského súdu v Trnave vyplýva, že ak sa navrhovateľ návrhom vo veci samej domáha, prípadne mieni domáhať ochrany svojho vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov vyplýva už z potreby zachovania stavu veci existujúceho tu v čase uplatnenia práva do skončenia konania o veci. V tejto súvislosti ale odvolací súd poukazuje na ust. § 44a O. s. p.

Odvolací súd uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdil.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.